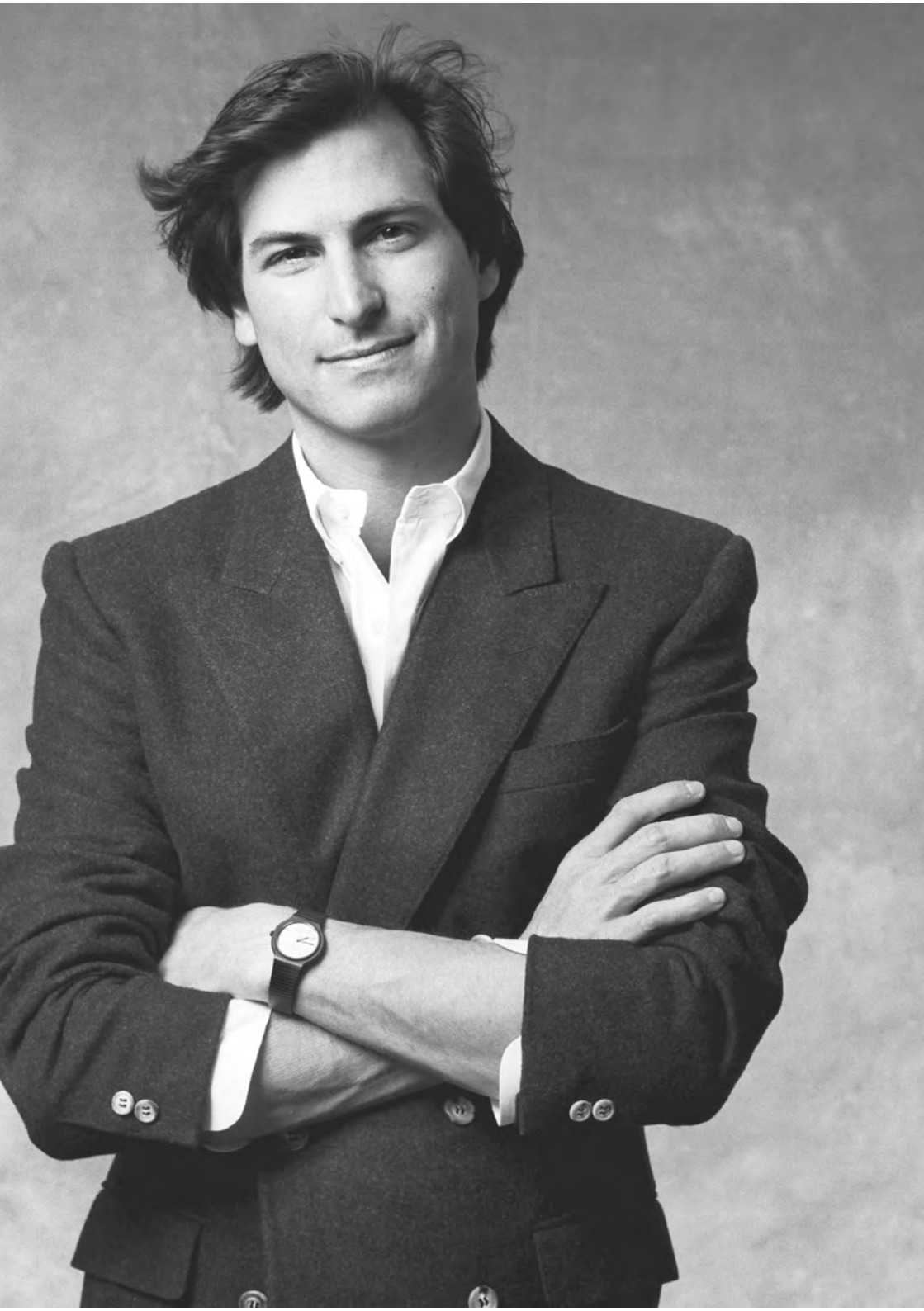

СТІВ ДЖОБС

СТІВ ДЖОБС

ЛЮДИНА, ЯКА МИСЛИЛА

ПО-ІНШОМУ

БІОГРАФІЯ, НАПИСАНА
КАРЕН БЛЮМЕНТАЛЬ

Переклад з англійської
Ірини Бондаренко

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

УДК 82-3(092)
ББК 84-4 г(3)
Б 71

STEVE JOBS: THE MAN WHO THOUGHT DIFFERENT
Text Copyright © 2012 by Karen Blumenthal
Published by arrangement with Feiwel & Friends.
All rights reserved.

Блюменталь Карен

Б 71 Стив Джобс: людина, яка мислила по-іншому ; пер.
з англ. І. Бондаренко. /К. Блюменталь. — Тернопіль : Нав-
чальна книга – Богдан, 2014. — 288 с.

ISBN 978-966-10-3288-9

Запаморочливі злети та не менш карколомні падіння комп'ю-
терного гуру Стіва Джобса описано в цій книзі. І все ж успіхів було
куди більше. Тому людство і здригнулося від звістки про його смерть
у 2011 році...

Такі особистості приходять у наш світ, щоби радикально його
змінити. Джобсові таке вдалося, унаслідок чого зараз живемо в ері
комп'ютерів, згадуючи добрим словом піонерів цієї справи.

УДК 82-3(092)
ББК 84-4 г(3)

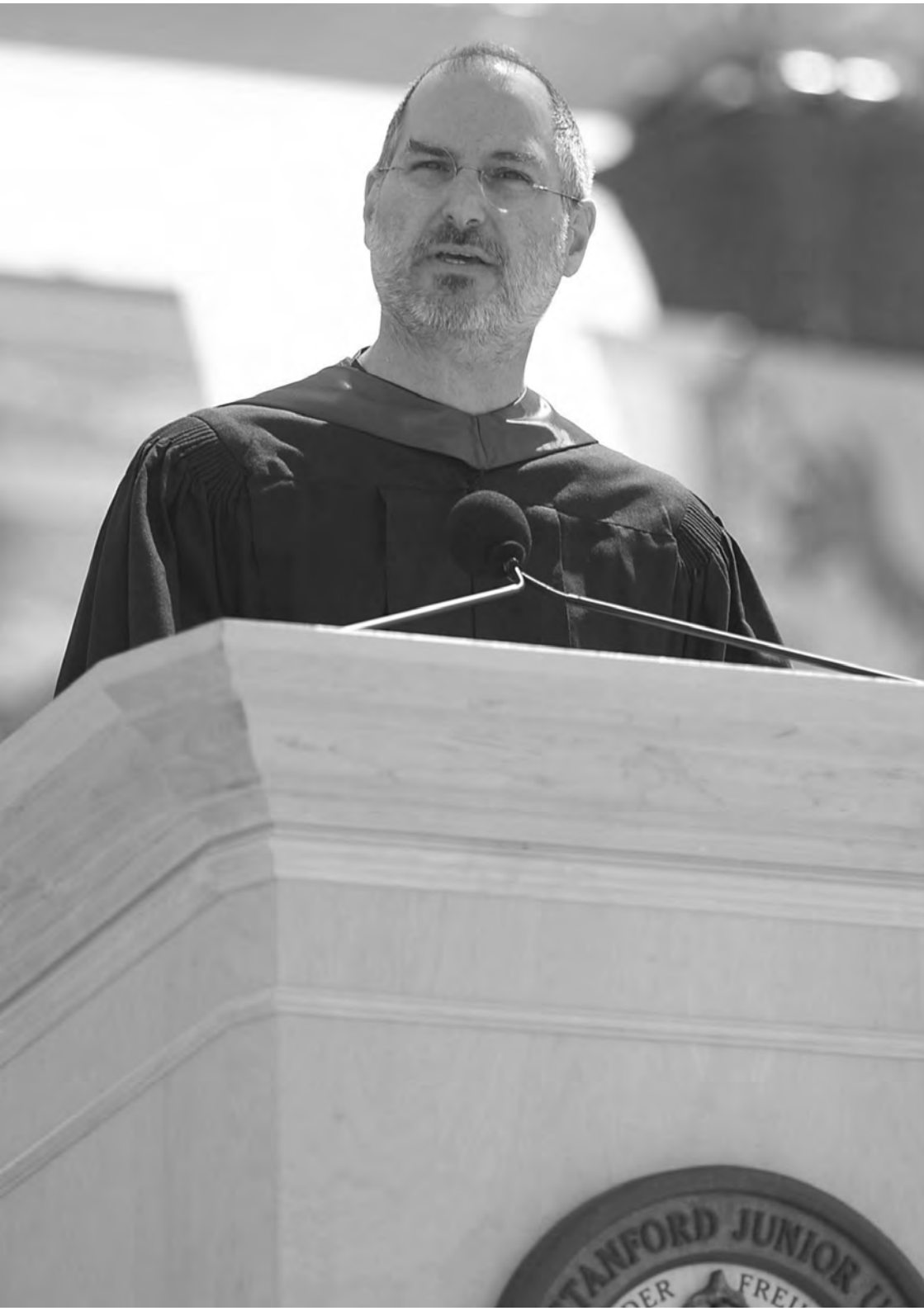
*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

Бредови

Зміст

<i>Вступ:</i>		15: Повернення	165
<i>Три історії</i>	9	16: Інший	173
Частина 1	11	17: Вихід із кризи	185
1: Початок	13	18: Музика	197
2: Воз	21	Частина 3	209
3: Фріки	29	19: Рак	211
4: Коледж	37	20: Спокутування	221
5: Пошуки	47	21: Життя	235
6: Еппл	55	22: Спадок	247
7: Гараж	65	<i>Часова лінія</i>	254
8: Еппл II	75	<i>Післямова автора</i>	259
9: Багатство	87	<i>Бібліографія</i>	261
10: Пірати	97	<i>Примітки</i>	266
11: Скаллі	113	<i>Глосарій</i>	277
Частина 2	125	<i>Покажчик</i>	282
12: Next	127	<i>Фотографії</i>	287
13: Сім'я	141		
14: Силівуд	155		

Вступ

Три історії

Теплого червневого дня 2005 року Стів Джобс ішов на перший в житті випускний — виголошувати промову. Засновник-мільйонер і керівник *Apple* не був таким собі пихатим нікчемою-бізнесменом. Маючи лише п'ятдесят, покинувши свого часу навчання у рідному коледжі, тепер він став зіркою комп'ютерних технологій, живою легендою для мільйонів людей в усьому світі.

У заледве двадцять літ Джобс майже самотужки явив комп'ютер світові: перший комп'ютер, який міг розміститися на робочому столі й практично робити щось повністю самостійно. Джобс учинив революцію в музиці та вухах цілого покоління своїм маленьким вишуканим музичним плеєром під назвою iPod та широчезним вибором мелодій у своєму інтернет-магазині iTunes. Він заснував і виплекав компанію Піксар, яка створила дивовижні комп'ютерні мультфільми — «Історія іграшок», «Тачки», «У пошуках Немо», де уявні персонажі ожили, як ніколи до того.

Не будучи ані інженером, ані людиною, геть схибленою на комп'ютерах, він раз по раз створював продукти типу вам-слід-це-мати, постійно дбаючи про нас з вами, потенційних користувачів.

У його роботах була невідома доти божевільна технологія — включаючи iPhone, який зміг вправно умістити всю силу комп'ютера просто у вас на долонях. Батька чотирьох найвідоміших гаджетів постійно порівнювали із винахідником Томасом Едісоном та автомобільним магнатом Генрі Фордом, які ви-

найшли доступні зручності, що перевернули побут більшості людей та змінили спосіб життя американців.

Утім, незважаючи на професійні успіхи, Джобс зазнав ряд публічних провалів. У тридцять його позбавили повноважень в Apple — за те, що вносив розбрат і з ним було важко працювати. Він удався до заснування іншої комп'ютерної компанії і провалив справу, пустивши на вітер мільйони доларів своїх інвесторів. Був надто непередбачуваним, гримаючи на партнерів, конкурентів та репортерів. Нервував, коли щось було не по його, і — постійно брав кредити під ідеї інших. Міг бути водночас чарівним і нестерпно дратівливим; разом чулим і вражаюче низьким.

Деякі епізоди його життя виглядають казково — так, ніби взяті з кіно. Тут тобі й обіцянки, зроблені мало не в колісці, і любовні історії; і дивовижні злети; і багатство, надто велике, щоб у нього повірити. Інші — безладні й потворні: в них немало всього того, що властиво людині і що ніяк не можна віднести до сімейних розрад. Його любили і ненавиділи; ним щиро захоплювались і неодноразово звільняли. Говорячи про нього, люди вживали найгостріших означень: мрійник, шоумен, митець, тиран, геній, нікчема.

У випускній мантії, надітій просто на сині джинси та сандалі, Джобс підійшов до мікрофона і заговорив так, як це він робив зазвичай: енергійно і пристрасно. В короткій промові, адресованій двадцятитристоронній аудиторії студентів, батьків і друзів, що зібралися в залі, він публічно дозволив їм зазирнути у власну біографію.

«Сьогодні я хочу розповісти вам три історії з мого життя», — сказав він. І нічого більше. Тільки три історії, які визначили дивовижний шлях до успіху і накреслили дороговказ для людей, які стоять на порозі дорослого життя.

Для того, щоб зрозуміти, ким був і ким став Стів Джобс, слід послухати першу з його історій.

Частина I

Подорож
як винагорода

Стів Джобс (зліва) зі шкільними друзями.

Початок

У першій оповідці Стіва Джобса йшлося про зв'язування крапок, і почалася вона із незвичної обіцянки.

Джоанні Шібле було двадцять три, і вона вчилася в аспірантурі штату Вісконсин, коли дізналася, що вагітна. Батько не схвалював її стосунків із студентом сирійського походження, а суспільство п'ятдесятих косо дивилося на жінку, що народила дитину поза шлюбом. Щоб уникнути осуду, Шібле переїхала до Сан-Франциско, де її взяв до себе лікар, який зазвичай опікувався неодруженими породіллями та допомагав із усиновленням їхніх дітей.

Спочатку дитину погодилася взяти сім'я юриста. Але коли немовля народилося — 24 лютого 1955 року — вони змінили рішення.

Клара і Пол Джобс, скромне подружжя із Сан-Франциско, чекали на усиновлення дитини. Коли серед ночі пролунав дзвінок, вони радо пристали на пропозицію взяти за сина щойно народжене немовля, котрого назвали Стівеном Полем.

Шібле хотіла, щоб її дитину виховували батьки з вищою освітою. Під час остаточної процедури всиновлення вона дізналася, що ніхто із Джобсів університетської освіти не має, тож почала всіляко відтягувати процедуру й погодилася на таке лише через кілька місяців — «коли мої батьки пообіцяли, що віддадуть мене вчитися в коледж», — додавав Джобс.

Підписавшись під обіцянкою забезпечити світле майбутнє своїй прийомній дитині, Джобси поволі при звичаїлися до нового життя і через кілька років удочерили ще й дівчинку, Петті. Маленький Стів виявився допитливою дитиною, яку, втім, не легко було виховувати. То він устромляв шпильку для волосся в розетку, внаслідок чого поїхав у відділення екстреної медичної допомоги із попеченою рукою. То скуштував отруту для мурах, і заслужив ще одну поїздку в лікарню — для промивання шлунка. Для того, щоб чимось зайняти Стіва, поки решта сімейства спить, йому купили коника-гойдалку, програвач та записи Литтл Річарда. Коли дитинча почало ходити, з ним було так важко, що мати засумнівалася, чи не зробили вони помилку, взявши хлопчика за сина.

Коли Стіву виповнилося п'ять, його батька, Пола, перевели у Пало-Альто, що за сорок п'ять хвилин їзди на південь від Сан-Франциско. Замолоду, під час Другої світової війни, відслуживши у береговій охороні, Пол працював автомеханіком та продавцем машин, що були в користуванні, а згодом колектором у фінансовій компанії, котра займалася простроченими кредитами. У вільний час він ремонтував та відновлював старі авто і продавав їх заради прибутку; гроші мали піти на майбутнє навчання Стіва у коледжі.

У ті часи район на південь від Сан-Франциско був ще незабудований — з квітучими абрикосовими та сливовими садами. Сім'я купила будинок в Маунтин-В'ю, і, як тільки Пол облашту-

вав майстерню в гаражі, частину її виділили синові: «Тепер це буде твоє робоче місце». Батько навчив Стіва користуватися молотком і дав йому набір дрібних інструментів. Упродовж багатьох років, як згадував Джобс, тато «проводив багато часу зі мною..., навчаючи конструювати: як розібрати річ, а потім знову її зібрати».

«...Тонка професійна майстерність батька і увага до найменших деталей справляли велике враження. Він був свого роду геній, бо мав золоті руки. Тато міг полагодити і змусити працювати будь-що; він здатен був розібрати будь-який механізм, а потім зібрати наново», — розповідав Джобс в одному з інтерв'ю 1985 року. Батько також навчав сина робити усе гарно. Наприклад, йому втовкмачувалося таке: «...Якщо ти тесляр і робиш чудовий комод, то ніколи не використаєш шматок клеєної фанери десь там іззаду — тільки тому, що цей бік повернений до стіни і ніхто ніколи його не побачить. Адже ти знаєш, що він там, і тому використаєш добротний кавалок дерева для задньої частини комода».

Саме до цього уроку щоразу повертався Джобс, готуючи новий продукт Apple. «Для того, щоб добре спати уночі, естетична сторона, якість — усе має бути бездоганим», — говорив він.

Клара підтримувала сина, як могла: вечорами вона доглядала маленьких дітей своїх друзів, щоб підробити і оплатити хлопцеві уроки плавання.

Оскільки Стів був розвиненою і допитливою дитиною, вона рано навчила його читати, тому це дало хороший старт для школи.

На Стівове нещастя, вміння читати нерідко створювало йому проблеми. У школі «я насправді хотів робити лише дві речі, — згадував він. — Читати книжки, тому що любив їх читати;

і гуляти — щоб ловити метеликів». Чого хлопець не любив, так це дотримуватись приписів. Учень брикався від щоденного шкільного розпорядку і скоро знувдився від школи. Він відчував, що не такий, як усі.

Коли Стіву було шість чи сім років, він просто на вулиці повідомив дівчинці, що є приймаком. «Це означає, що твої справжні батьки не хочуть тебе?» — запитала вона.

Від такого невинного запитання в хлопчика ніби щось кольнуло всередині і виникла лячна думка, що сам він ніколи про це не міркував. Плачучи, малий побіг додому. Батьки швидко його заспокоїли. «Вони були дуже серйозні і дивилися мені просто у вічі, — згадував Джобс, — а потім сказали: це ми вибрали тебе».

І батьки насправді думали, що він особливий: дуже обдарований, до того ж — із неабиякою силою волі. Його друзі казали, що бажання самоствердитись витікало з неусвідомленого відчуття того, що його залишили. Але сам він так не вважав. «Те, що мене всиновили, дозволило мені почуватися більш незалежним, але я ніколи не чувся покинутим», — розповідав він своєму біографові. — Я завжди відчував, що особливий. Батьки дали мені це відчуття».

Однак дехто з Джобсових учителів гадав, що він скоріше важка, аніж просто особлива дитина. Стівові школа здавалася такою нудною і докучливою, що найбільшу насолоду він разом із найліпшим другом отримував саме від шкільних витівок. Багато хто з дітей приїжджав до навчального закладу в Монте-

Петті Джобс.

Лома на велосипедах, які за допомогою замків припиналися до рейок за ворітьми. Отож у третьому класі Джобс і його друг дізналися комбінації замків усіх однокласників, й одного дня просто пішли та відчинили їх. «Уже до десятої вечора всі велосипеди були на свободі», — згадував Стів.

Але найприкріші пустощі готувалися для вчительки. Джобс з друзякою зажили собі неприємностей, влаштувавши під її кріслом вибух. «Вона тоді мала нервовий зрив», — споминав пізніше Джобс.

Двічі чи тричі його відправляли додому за погану поведінку, але він не пам'ятає, щоб його за це карали. Натомість батько завжди боронив сина, кажучи вчителям: «Якщо ви не змогли його зацікавити, це ваша провина».

Коли Стів був у четвертому класі, на допомогу йому прийшла Імоджін «Тедді» Хілл, вчителька, яка приділила хлопцеві дуже багато уваги в найскрутніші для сім'ї Джобсів часи. Його батько, Пол Джобс, — під впливом сусіда, котрий заробляв на життя, успішно продаючи нерухомість, — пішов у вечірню школу і невдовзі також отримав ліцензію на цей вид діяльності. Але, щоб увійти в бізнес і бути успішним, він вибрав невдалий час, бо ціни на нерухомість саме різко впали.

Одного дня місіс Хілл запитала своїх учнів: «Чи є щось таке, що вам незрозуміле у Всесвіті?» Малий Стів сказав: «Я не розумію, чому мій тато раптово став банкрутом». Кларі довелося влаштуватися на роботу у відділення фонду заробітної плати місцевої компанії, а сім'я мусила перезаставити свій будинок. Більш ніж рік з грошима у Джобсів було дуже сутужно.

Уже за кілька місяців по приходу Стіва в її клас місіс Хілл у повній мірі зрозуміла, якого має незвичного учня. Вона запропонувала Джобсові угоду: якщо він самостійно заповнить робочий зошит з математики і при цьому не менш як 80 відсот-

ків завдань будуть правильними, вона дасть йому п'ять доларів і великого льодяника.

«Я подивився на неї із виглядом: «А чи ти часом не здуріла, леді?» — розповідав згодом Джобс. Але він прийняв виклик. Уже невдовзі його захоплення і повага до місіс Хілл були такими великими, що підкupu школяр більше не потребував.

Вона віддячила йому — купила своєму надто розвиненому учневі набір інструментів, щоб той зміг самостійно шліфувати лінзи для власного фотоапарата. Але це не означало, що непосида став дитиною, з якою вже було легко. Багато років по тому місіс Хілл потішила Джобсових колег по роботі, показавши їм фото класу в День Гаваїв. Стів красувався у центрі — в гавайській сорочці. Але на фото не відображалася справжня історія: Джобс не був у гавайській сорочці того дня, він просто переконав друга віддати йому частину своєї сорочки зі спини.

Називаючи свою вчительку «однією зі святих мого життя», комп'ютерний геній додавав: «Я дізнався того року більше, ніж за будь-який інший шкільний рік». Саме їй він завдячує тим, що вибрав вірний шлях у житті. «Я на сто відсотків упевнений, що, якби в мене у четвертому класі не було місіс Хілл і декількох інших учителів, я б однозначно закінчив в'язницею», — стверджував він пізніше.

З відродженим інтересом до навчання і доволі пристойними характеристиками Джобс склав іспити та отримав такі високі бали, що дирекція школи рекомендувала йому «перестрибнути» через кілька класів. Однак батьки погодилися оминати лише один.

Середня школа була більш академічною і вчитися там було важче, а Стів усе ще прагнув ловити метеликів. У шкільній характеристиці за шостий клас його назвали «чудовим читачем», але відзначили, що «...має труднощі із вибором мотивації»

в читанні і не вбачає у ньому мети навчання». Також часом мав «проблеми з дисципліною».

Сьомий клас приніс Джобсу й жорстокіших однокласників. Бійки стали звичним явищем. Деякі учні постійно чіплялися до жилавого хлопчини, що був на рік молодшим за них. Стів почувався нещасним і десь в середині року висунув батькам ультиматум, заявивши: «Якщо треба буде повернутися у ту школу знову, то я просто не ходитиму туди», — споминав тато. До такої вимоги батьки поставилися серйозно. «Отже, ми вирішили переїхати», — згадував старенький Пол.

Він і дружина стягнули до купи усе, що могли, та купили трикімнатне помешкання у Лос-Альтос, де школи були елітними і безпечними. Там, уважали вони, їхній син зможе зосередитись на навчанні. Але в середині 60-х часи почали змінюватися. Незабаром Джобс думатиме про інше.